

**Zápis z osmého zasedání
Kolegia expertů k výkonu rozsudků Evropského soudu pro lidská práva
konaného dne 15. listopadu 2022**

Dne 15. listopadu 2022 od 13:30 hodin se na Ministerstvu spravedlnosti („MSP“) konalo osmé zasedání Kolegia expertů k výkonu rozsudků Evropského soudu pro lidská práva a provádění Evropské úmluvy o lidských právech (dále jen po řadě „Kolegium“, „Soud“ a „Úmluva“) jako poradního orgánu vládního zmocněnce pro zastupování České republiky před Soudem.

(...)

II. ROZHODNUTÍ EVSP PROTI ČESKÉ REPUBLICCE

A. APPROACH PROTI ČESKÉ REPUBLICCE

Zástupkyně KVZ E. PETROVÁ představila problematiku tělesného trestání dětí, které se projednávaný případ týká. V České republice není v právním řádě zakotvena nepřijatelnost tělesného trestání, které je stále považováno za přiměřený výchovný prostředek, což odporuje mezinárodním závazkům. I judikatura Soudu považuje tělesný trest za zásah do lidské důstojnosti dítěte. E. PETROVÁ zdůraznila, že řešení nespočívá ve změně trestněprávní legislativy. Cílem žádoucí právní úpravy není trestat rodiče, ale změnit hodnotové nastavení společnosti. Dlouhodobé vědecké studie ukazují, že tělesné tresty nefungují, a že naopak mohou vést k psychickým či jiným potížím. Česká republika je jedna z posledních zemí v EU, v níž je tělesné trestání dětí ještě považováno za legitimní výchovný prostředek. Mnohé země toto jednání přestaly akceptovat již před dlouhou dobou. Žádoucím řešením je zejména doplnění § 884 odst. 2 občanského zákoníku, v němž by byla zakotvena nepřijatelnost tělesných trestů jako výchovného prostředku. V uplynulém roce se touto problematikou zabývala řada expertních fór, kde došlo k většinové shodě, že není jiné cesty než novelizace občanského zákoníku a realizace doprovodných osvětových aktivit.

Náměstek MSp K. DVOŘÁK osvětlil, že vedení MSp je takovému legislativnímu záměru nakloněno a práce na přípravě textu novelizace probíhají.

Zástupkyně Poslanecké sněmovny („PS“) H. VÁLKOVÁ upozornila na skutečnost, že jsou ve společnosti stále lidé, kteří si takovou změnu nepřejí. Dále požádala, aby byl sdělen předpokládaný časový harmonogram, kdy bude legislativní návrh předložen, a apelovala, aby došlo ke sladění komunikace ve vztahu k veřejnosti, tedy toho, jak připravované změny komunikovat veřejnosti. Zdůraznila, že zakotvení nepřijatelnosti tělesného trestání v zákoně musí být deklaratorní, dostatečně důrazné a přijatelné z hlediska mezinárodních závazků.

Náměstek MSp K. DVOŘÁK doplnil, že legislativní návrh bude připraven v novém roce, pravděpodobně však ne dříve než v jeho polovině. Zástupkyně KVZ E. PETROVÁ dodala, že v připravované legislativní změně se nebude jednat o zákaz tělesných trestů, který evokuje sankci, nýbrž se bude pracovat s terminologií nepřijatelnost, na čemž panuje i shoda mezi experty.

Zástupce Ministerstva práce a sociálních věcí („MPSV“) Z. KAPITÁN vyjádřil povzdech nad tím, že se stále řadíme k zemím, kde je přijatelné děti tělesně trestat. Dále uvedl, že výchova dětí je rozhodně možná i bez tělesných trestů, a že se jedná o otázku lidské důstojnosti. Souhlasil s tím, že cílem navrhované změny by nemělo být trestat rodiče.

Závěry:

Kolegium uvítalo informace o pokračování prací na implementaci rozhodnutí. Kolegium podpořilo nezbytnost výslovného zakotvení nepřijatelnosti tělesného trestání v občanském zákoníku a

realizace doprovodných osvětových aktivit ze strany MPSV. O konkrétním návrhu novelizace, kterou přichystá legislativní odbor Ministerstva spravedlnosti ve spolupráci s KVZ, budou členové Kolegia informováni.

(...)